

Ι.Ε.Ν.Ε. 12 Νοεμβρίου 2008

ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ανέστης Γουργιώτης
Δ/νη Χωροταξίας ΥΠΕΧΩΔΕ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΎ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

- Η ανάγκη για **χωροταξικό σχεδιασμό** γεννήθηκε στη δυτική Ευρώπη κυρίως με την οικονομική κρίση του 1930 η οποία άγγιξε έντονα την βιομηχανική ανάπτυξη.
- Οι κεντρικές διοικήσεις έρχονται να βοηθήσουν την αυτοδιοίκηση να αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης εφαρμόζοντας **πολιτικές χωροταξίας** με κύριο στόχο **την αποκατάσταση της χωρικής συνοχής, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής.**
- Οι πολιτικές αυτές εκτυλίχθηκαν επηρεασμένες από τις αξίες του «κράτους πρόνοιας» (Etat Providence) και είχαν ως βασικό στόχο την **ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της επικράτειας.**
- Στη Γαλλία ο χωροταξικός σχεδιασμός αφορούσε την **«οργάνωση του χώρου προσδιορίζοντας χρήσεις γης, με τέτοιο τρόπο ώστε η οικονομική ανάπτυξη να είναι στις υπηρεσίες της κοινωνικής συνοχής».**

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- Οι σημερινές προκλήσεις αποτελούν παρόμοια συγκυρία με εκείνη του 1930:
- Η ενεργειακή κρίση, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η ανάπτυξη των ΑΠΕ, εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, κλιματικές αλλαγές.
- Δεσμεύσεις από το :
 - Πρωτόκολλο του Κιότο
 - Οδηγία 2001/77/ΕΚ : 22,1% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2010 να προέρχεται από ΑΠΕ
 - Για την Ελλάδα το ποσοστό συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας πρέπει να ανέλθει σε 20,1% για το 2010 και 29% το 2020.

Ο ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

Ο χωροταξικός σχεδιασμός αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση – καταλύτη- για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων **επιδιώκοντας την ισορροπία μεταξύ «ανθρώπινων επιθυμιών» και «προϋποθέσεων για την ανάπτυξη».**

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Π.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

Οι απαιτήσεις σε εγκατεστημένη ισχύ Α.Π.Ε. (περιλαμβανομένων μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων) για το 2010 προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος (4η Εθνική Έκθεση για το επίπεδο διείσδυσης της ανανεώσιμης ενέργειας το έτος 2010, ΥΠΑΝ 2007)

	<i>Απαιτήσεις σε Εγκατεστημένη ισχύ το 2010 [MW]</i>	<i>Παραγωγή ενέργειας το 2010 [TWh]</i>	<i>Ποσοστιαία συμμετοχή ανά τύπο Α.Π.Ε. το 2010</i>
Αιολικά πάρκα	3.648	7,67	10,67
Μικρά υδροηλεκτρικά έργα	364	1,09	1,52
Μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα	3.325	4,58	6,37
Βιομάζα	103	0,81	1,13
Γεωθερμία	12	0,10	0,14
Φωτοβολταϊκά	200	0,20	0,28
ΣΥΝΟΛΑ	7.652	14,45	20,10

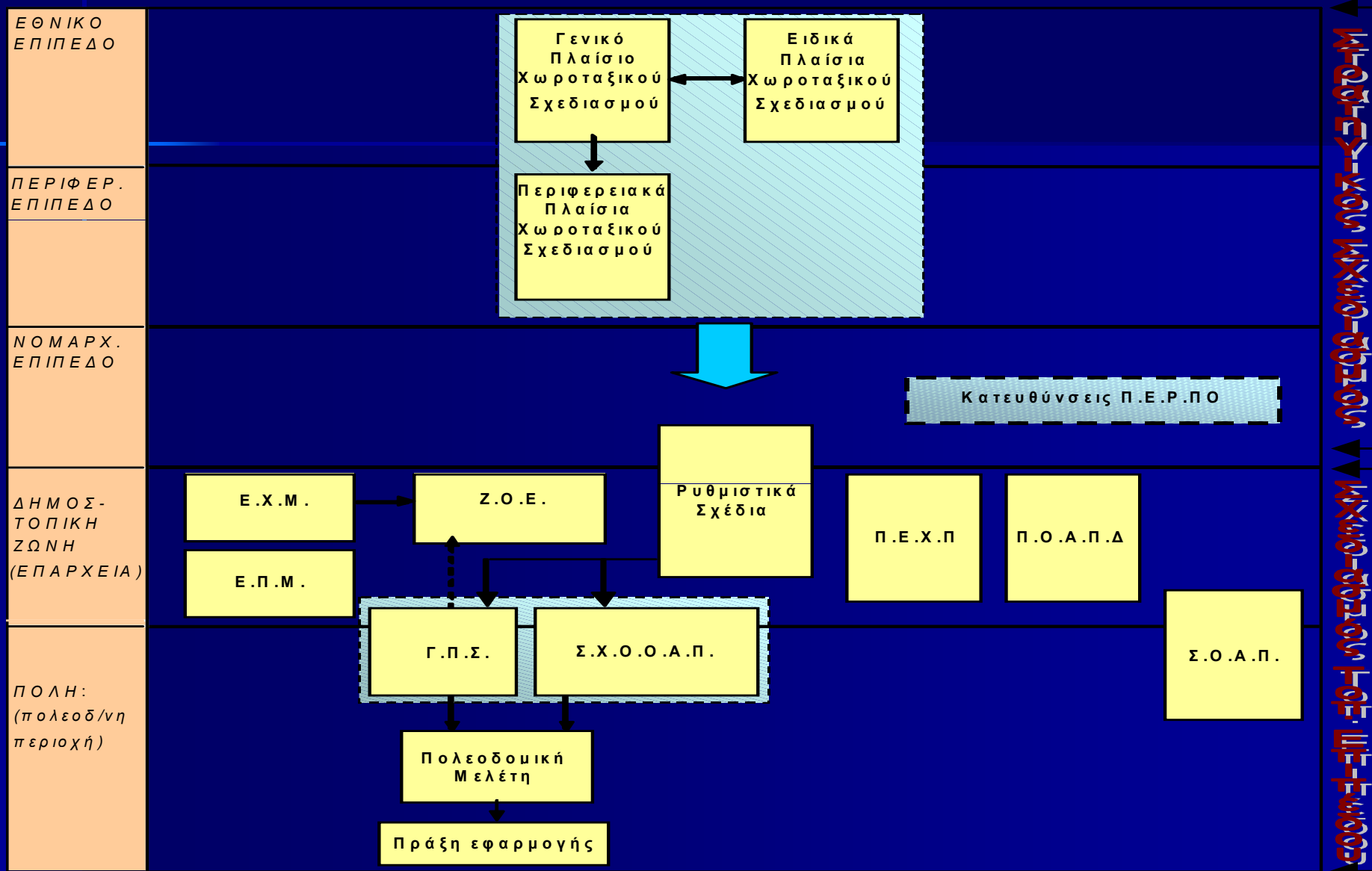
Ο ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ : ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΠΕ

- Κρίσιμο είναι το ζήτημα της χωροθέτησης των έργων ΑΠΕ.
- Μέχρι σήμερα στην Ελλάδα η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ έχει αντιμετωπισθεί αποκλειστικά στο πλαίσιο των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης με αποτέλεσμα :
 - Η διαδικασία αυτή λόγω του εξατομικευμένου χαρακτήρα της δεν απαντούσε στην ανάγκη καθιέρωσης γενικών κριτηρίων χωροθέτησης έργων ΑΠΕ:
 - δηλαδή κριτηρίων που να διασφαλίζουν ένα κοινό πλαίσιο χωρικής οργάνωσης των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ανάλογα με τη φυσιογνωμία και τις χωροταξικές ιδιαιτερότητες των επιμέρους ενοτήτων του ελληνικού χώρου, τις επιμέρους κατηγορίες έργων ΑΠΕ και τις ειδικές ανάγκες ανάπτυξης, προστασίας ή διαφύλαξης που απαντώνται σε συγκεκριμένες περιοχές και σε ευπαθή οικοσυστήματα της χώρας.

- Απαιτείται, επομένως, να θεσπιστεί ένα πλαίσιο που να καθορίζει τις βασικές κατευθύνσεις και τους γενικούς κανόνες για τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ στο σύνολο του εθνικού χώρου.

Εθνικό Χωρικό Σύστημα Σχεδιασμού

ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
 ΠΕΡΙΦΕΡ. ΕΠΙΠΕΔΟ
 ΝΟΜΑΡΧ. ΕΠΙΠΕΔΟ
 ΔΗΜΟΣ-ΤΟΠΙΚΗ ΖΩΝΗ (ΕΠΑΡΧΕΙΑ)
 ΠΟΛΗ: (πολεοδ/νη περιοχή)

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ.

Σκοπός του Ειδικού Πλαισίου

- η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων Α.Π.Ε., ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου,
- η καθιέρωση κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός τη δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον,
- η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών για την ενέργεια και το περιβάλλον,
- η δημιουργία σαφούς πλαισίου στις αδειοδοτούσες αρχές και στις επιχειρήσεις ώστε να προσανατολιστούν σε κατ'αρχήν κατάλληλες από χωροταξική άποψη περιοχές εγκατάστασης περιορίζοντας έτσι τις αβεβαιότητες και τις συγκρούσεις χρήσεων γης.

Αναμενόμενα αποτελέσματα από την έγκριση και εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ.

Η καθιέρωση σαφών, ενιαίων και αναλυτικών χωροθετικών κανόνων και κριτηρίων για κάθε κατηγορία έργων ΑΠΕ.

Η ύπαρξη συγκεκριμένων και σαφών κανόνων χωροθέτησης θα συμβάλλει:

- Στην απλοποίηση και συστηματοποίηση των προϋποθέσεων χωροθέτησης των έργων ΑΠΕ, στην ενίσχυση της επενδυτικής ασφάλειας και στην άρση των εμποδίων και της γραφειοκρατίας.
- Στον περιορισμό των πεδίων συνδιαλλαγής, των συνεπαγόμενων τριβών μεταξύ διοίκησης, επενδυτών και τρίτων και στην επιτάχυνση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών.
- Στην προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των πλέον ευαίσθητων περιβαλλοντικών περιοχών και στην αρμονική «συνύπαρξη» τους με οικιστικές και άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.
- Οι παρεχόμενες από το Ειδικό Πλαίσιο κατευθύνσεις προς τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού (Περιφερειακά Πλαίσια, Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. κλπ) προωθούν την ενσωμάτωση των αναγκαίων για τη στήριξη των ΑΠΕ ρυθμίσεων σε όλα τα υποκείμενα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια.

Κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για την Ηλιακή Ενέργεια

- Προσδιορίζει ενδεικτικά περιοχές προτεραιότητας για την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας όπως:
 - άγονες περιοχές, περιοχές εκτός γης υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.
 - στα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας είναι επιθυμητή η κατά προτεραιότητα χωροθέτηση μικρών εγκαταστάσεων όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 2 παρ. 4, 4, 8 παρ.8, του ν. 3468/2006 και στο άρθρο 2 της ΚΥΑ 19500/2004.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ (συνέχεια)

- Ορίζονται περιοχές αποκλεισμού τόσο για το κυρίως έργο όσο και για τα συνοδά έργα :
 - Τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς
 - Οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και του τοπίου.
 - Οι πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης και τα αισθητικά δάση.
 - Οι οικότοποι προτεραιότητας που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας του δικτύου ΦΥΣΗ 2000.
 - Τα δάση και οι γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας.
 - Άλλες περιοχές ή ζώνες που υπάγονται σήμερα σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας και για όσο χρόνο ισχύουν.

Κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για την Ηλιακή Ενέργεια (συνέχεια)

- Προβλέπονται επίσης αποστάσεις των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας από τις ζώνες αποκλεισμού και ειδικότεροι όροι χωροθέτησης των συνοδευτικών τους έργων που πρέπει να καθορίζονται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα γενικά κριτήρια της νομοθεσίας και τους τυχόν ειδικούς κανονισμούς και πρότυπα που έχουν θεσμοθετηθεί για ορισμένες κατηγορίες συνοδευτικών έργων (πχ. γραμμές μεταφοράς ΥΤ).

Κλείνοντας, θέλω να υπογραμμίσω τη βούληση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να υποστηρίξει, στο βαθμό που του αναλογεί, την πολιτική ανάπτυξης των ΑΠΕ εισηγούμενο μέσα από το Ειδικό Πλαίσιο που εκπόνησε και προωθεί, τη θεραπεία αδυναμιών που οδήγησαν στη μέχρι σήμερα καθυστέρηση υλοποίησης της πολιτικής παραγωγής πράσινης ενέργειας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας